

עמ"ת 30415/01/21 - חודיפה אגבאריה, (עציר) נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה

עמ"ת 30415-01-21 אגבאריה (עציר) נ' מדינת ישראל

בפני כבוד השופט ניצן סילמן

חודיפה אגבאריה, (עציר) ע"י ב"כ עו"ד עאדל בוראת

העורר

נגד

מדינת ישראל

המשיבה

החלטה

1. ערר על החלטת ביהמ"ש קמא המורה על מעצרו עד תום ההליכים של העורר, כנגדו הוגש כתב אישום המייחס לו 7 עבירות של סחר בסמים, החזקת סם שלא לצריכה עצמית והחזקת סם לצריכה עצמית.
2. בדיון בביהמ"ש קמא מיום 24.11 הסכים העורר לקיומן של ראיות לכאורה ועילת מעצר, ועתר לבחינת חלופה במעצר בית מלא במקום המרוחק גאוגרפית ממקום ביצוע העבירות, ובפיקוח גיסו. ביהמ"ש קמא הפנה את העורר לשירות המבחן.
3. מתסקיר מיום 12.1.21 עולה שימוש קבוע של העורר בסמים קלים מזה כ- 5 שנים. נוכח שלילת הצורך בטיפול והתעלמות מהתמכרות, הגיע שירות המבחן למסקנה כי המסוכנות היא ברמה בינונית-גבוהה להישנות התנהגות עבריינית, לרבות הפרת תנאי שחרור. אשר למפקחים שהוצעו, נקבע כי לאור חוסר מודעותם לבעיית ההתמכרות של העורר אינם מהווים חלופה נאותה. על כן, הומלץ שלא לשחרר את העורר בתנאים שהוצעו שאין בהם כדי להפחית מסוכנותו.
4. ביהמ"ש קמא התרשם באופן ישיר מהמפקחים וקבע כי מדובר במפקחים רציניים, המודעים לעבירות בהם מואשם העורר, לחומרתן ולצריכת הסמים שלו, מבינים את חובת הפיקוח המוטלת עליהם ומחויבים לה. עוד נקבע כי העורר אמנם הואשם בעבירות סמים חמורות, אולם מדובר בסמים קלים ובכמויות קטנות. עם זאת, העורר מכר את הסמים מתוך קרוואן בבעלותו, יחד עם אחר, לאחר תיאום טלפוני עם הקונים שהגיעו למקום.
5. לאחר ששקל טענות הצדדים והפסיקה שהובאה מטעמם, קיבל ביהמ"ש קמא בקשת המשיבה למעצר העורר עד תום ההליכים. העדר עבר פלילי אינו שיקול כבד משקל משהוא מאפייו מוכר של רבים

העוסקים בסחר בסמים. העורר סחר באופן רציף, יחד עם אחר, תוך תיאום טלפוני מוקדם מתוך קרוואן ששייך לו. כל אלה מצביעים על מעורבות עמוקה בביצוע העבירות. כמו כן, מתסקיר עולה שימוש העורר בסמים, שאינו מכיר בבעייתיות שבדבר ושולל התמכרות.

ביהמ"ש קמא לא התעלם מהתרשמותו הטובה מהמפקחים שהוצעו, אולם קבע כי לא היו מודעים לצריכת סמים בקביעות ע"י העורר, התנהגות העומדת בסתירה מוחלטת לאורח חייהם. בכך יש כדי לתמוך במסקנת שירות המבחן כי אין להם את היכולת להתמודד עם בעיית הסמים של העורר ולהפחית במידה משמעותית מסוכנותו.

גם איזוק אלקטרוני לא יהיה בו כדי למנוע הישנות העבירות

טענות העורר -

6. קיימים בנסיבות דנן כל השיקולים המצדיקים סטייה מהמלצת שירות המבחן, וביחוד התרשמותו הישירה של ביהמ"ש קמא מהמפקחים והתאמתם לתפקיד.
7. החלופה שהוצעה היא בכאבול, מרחק גאוגרפי ניכר ממקום ביצוע העבירות באום אל פחם. שני המפקחים לא ידעו אודות צריכת הסמים של העורר, אולם התחייבו שלא לאפשר שימוש בסמים, הגעת אנשים אליו וקיום קשר טלפוני עם אחרים.
8. המפקחים מבינים חומרת המעשים המיוחסים לעורר והתפקיד המוטל עליהם.
9. סך העסקאות בהן היה מעורב העורר, בהתאם לעובדות כתב האישום, הינם 12 גר' קנאביס במחיר של 470 ₪.

טענות המשיבה-

10. מדובר באישום המקיים מסוכנות סטטוטורית. תסקיר שירות המבחן בא בהמלצה שלילית. רמת המסוכנות שהוערכה מהעורר הינה בינונית-גבוהה, במיוחד נוכח נסיבות ההתמכרות וצריכת החומרים הממכרים.
11. עוד ציינה ב"כ המשיבה כי לא קיימים טעמים מיוחדים המצדיקים סטייה מכלל המעצר.

דין והכרעה

12. לאחר שבחנתי טענות הצדדים, לא בלי התלבטות, רואה אני להתערב בהחלטת בית משפט קמא.
13. אכן, עבירות לפי פקודת הסמים מקימות חזקת מסוכנות סטוטורית, ובצדן כלל מעצר, אשר על מנת לסטות ממנו נדרשים טעמים כבדי משקל. על אחת כמה וכמה אמורים הדברים מקום בו עסקינן באישום בסחר.
14. עם זאת, לאחרונה החלה מנשבת רוח חדשה בבש"פ 8640/20 **אבו קרינאת נ' מדינת ישראל**, המאבחנת עבירות בקנאביס מול עבירות בסמים סינתטיים, אם כי שם התמקדו הדברים בעבירות של גידול.
15. במקרה שלפנינו, בית משפט קמא הפנה העורר לשירות המבחן, וזה התרשם כי המפקחים אינם מודעים לבעיית השימוש של המשיב בסמים, ונוכח חוסר מודעות זו לא יוכלו אלו להוות חלופה נאותה (עמ' 18, ש' 5 להחלטה). בית משפט קמא התרשם בעצמו ממערך הפיקוח, ולהתרשמותו "המפקחים מבינים את חובת הפיקוח המוטלת עליהם ומחויבים לה, והתרשמתי שהם יוכלו להטיל מרות על הנאשם". במקום אחר ציין בית משפט קמא כי "מדובר במפקחים רציניים, המודעים לעבירות בהן מואשם המשיב, לחומרתן **ולצריכת הסמים שלו**". ראה גם סעיף 17 להחלטה.
16. התרשמות זו, המנוגדת להתרשמות שירות המבחן, הביאה לכך שבית משפט קמא קבע כי "לא בלי היסוס החלטתי לקבל את הבקשה ולהורות על הותרת המשיב במעצר עד תום ההליכים".
17. בדיון בערר בפניי, הודיע ב"כ העורר כי לאור ההתמקדות בפן ההתמכרות, כטעם מרכזי בתסקיר להמלצה, נכון הוא הן לצו פיקוח מעצרים, והן להליך טיפול פרטני אשר בכוונתו ליטול, לשם התמודדות עם בעיית התלות בסמים.
18. הצהרה זו ביחד עם הדברים כפי שיפורטו להלן, לטעמי, מטה את הכף.
19. ראשית, אחד המקרים המובהקים בהם יכול בית המשפט לסטות מהמלצות שליליות של תסקיר שירות המבחן הינו בפן ההתרשמות ממפקחים (ראה לעניין זה בש"פ 450/19 **גנאל נ' מדינת ישראל**). במקרה שבפנינו, ההתרשמות הייתה בבחינת מזרח ומערב בין האמור בתסקיר ובין ההתרשמות הבלתי אמצעית של בית המשפט, ויש בכך טעם ראשון לסטייה מההמלצה.
20. שנית, לא ניתן להתעלם מכך שמדובר בעורר כבן 29, נשוי ואב לשני ילדים, אשר התנהלות חייו נורמטיבית יחסית עד הלום. לעורר אין עבר פלילי. דמות העושה היא כזו, אשר חרף המעשה מאפשרת גם כן להעדיף מעצר באיזוק על פני מעצר ממשי (השווה בש"פ 7952/20 **יגאל אביב נ' מדינת**

ישראל, גם שם מדובר היה בעבירות דומות, בהיקף לא גדול, כבמקרה לפנינו).

21. שלישית, הן בפני שירות המבחן (עמ' 2 סיפא לתסקיר) והן בדיון בערר, הביע העורר נכונות להירתמות טיפולית, אף כפולה, כאמור בפרוטוקול. הירתמות טיפולית זו מהווה גם כן טעם להקהיית סיכון ולהעדפת מעצר באיזוק.

22. רביעית, ניתן להביא בחשבון גם הקשיים אותם חווה העורר במעצר, כפי שעלו בתסקיר (עמ' 2 סיפא), לרבות החשש מפגיעה על ידי עצורים אחרים. השווה לעניין זה בש"פ 5856/18 **זידאן נ' מדינת ישראל**, מצוקת משיב במעצר כטעם להעדפת חלופה, וכן בש"פ 11163/08 **מדינת ישראל נ' דוד סל**, היות המעצר כמרתיע כטעם להעדפת חלופה.

23. זאת, בצד ריחוק ממשי של החלופה, עקירת העורר מסביבתו החברתית, עיבוי החלופה באיזוק (וגם כאן הפסיקה קבעה כי האזיק האלקטרוני הינו אלמנט מובהק במקרה בו מפקחים אינם מודעים למלוא הסיכון), לטעמי מטה הכף להעדפת מעצר באיזוק על פני מעצר ממשי. עוד יש להטיל מגבלות על אפשרות נגישות לאמצעי קשר (טלפון, טלפון סלולרי, מחשב ואינטרנט) נוכח שמדובר באישום בסחר, וכן להורות כי בשלב ראשון החלופה תהיה הרמטית.

24. אני מורה על השבת התיק לבית משפט קמא. בית משפט קמא יבחן אפשרות התקנת אזיק במקום המוצע, ובכפוף להיתכנות תקינה, יקבע התנאים והמגבלות כאמור בסעיף 23 ובהתאם לשיקול דעתו.

ניתנה היום, ז' שבט תשפ"א, 20 ינואר 2021, בהעדר הצדדים.